

Beveiliging

Helpdesk is een vaste rubriek waarin vragen en problemen met betrekking tot computergebruik worden behandeld.

Jan Hemel
j.b.hemel@rc.rug.nl

Beveiligingstips

Begin maart ging de landelijke campagne *Laat je niet pakken!* van SURFnet van start. Hiermee wordt geprobeerd om de bewustwording te vergroten van de beveiligingsrisico's die verbonden zijn met het gebruik van internet. Met behulp van posters en een website wordt de aandacht gevestigd op drie gouden regels. RC-security manager Frank Brokken gaat in zijn bijdrage in deze Pictogram hier uitgebreid op in. Aansluitend vindt u in deze helpdeskrubriek een aantal aanvullende tips op het gebied van de beveiliging van uw pc.

Beveiligingssoftware

De eerste regel van de campagne legt de nadruk op het installeren van beveiligingssoftware en het uitvoeren van updates. Omdat een virus pas actief wordt als het gedraaid wordt, bevinden de meeste virussen zich in files waarvan verwacht wordt dat de gebruiker niet kan wachten om ze te openen. Zoals plaatjes die via e-mail verspreid worden, korte filmpjes of een leuk spelletje. Het is daarom belangrijk om voor het openen een bestand te controleren op virussen.

Er zijn verschillende types virus-scanners. De grote scanners zijn bijvoorbeeld MacAfee en Norton, die in de winkel of op internet gekocht kunnen worden. Er zijn ook

gratis virusprogramma's die u van internet kunt downloaden of die u zelfs vanaf het internet uw schijf kunt laten controleren. Een voorbeeld van een gratis scanner is Esafe (www.esafe.com/), en een voorbeeld van een online scanner is Housecall (housecall.antivirus.com/).

Bij het installeren van een virus-scanner kan er voor worden gekozen om de scanner op de achtergrond alles te laten scannen wat er op de computer gebeurt, of om de scanner alleen actief te laten worden wanneer daartoe wordt opgedragen. Het nadeel van een continu scan is dat het een stukje snelheid van de computer wegneemt, een voordeel is dat u niet hoeft na te denken en alle files zo kunt openen; de virus-scanner geeft aan als een file besmet blijkt te zijn.

Tegenwoordig hebben ook veel scanners de mogelijkheid om e-mail te controleren op virussen. Op het moment dat er dan een attachment met de mail wordt meegestuurd, wordt dit eerst gecontroleerd voor er iets mee kan worden gedaan.

Per dag komen er weer een boel nieuwe virussen bij, het is daarom niet alleen belangrijk een virus-scanner te hebben, maar ook belangrijk om een scanner te hebben die up-to-date is. Alle scanners kunt u updaten via het internet,

het is aan te raden om dit vooral bij breedbandverbindingen iedere dag te doen.

Tenslotte is het zo dat veel mensen naast hun provider-e-mailadres een online mailadres hebben. Wanneer uw virusscanner e-mailtjes scant op virussen zal deze NIET de mail van deze online adressen scannen. Wanneer u daar een attachment op ontvangt, is het raadzaam deze eerst op te slaan, daarna te scannen met de virusscanner en dan pas te openen!

Automatische Windows updates

In Windows XP en 2000 kunt u de updates automatisch laten uitvoeren.

- ga via menu start naar het configuratiescherm (control panel);
- kies voor 'systeem' (system);
- selecteer het tabblad 'automatische updates';
- zet een vinkje in het hokje, waarmee u kiest voor automatische updates.

Handmatige updates

In alle andere versies van Windows is het heel makkelijk om de updates handmatig uit te voeren:

- open de Internet Explorer;
- kies voor menu Extra (Tools);
- kies voor Windows Update;
- volg de instructies op het scherm;
- herhaal dit met een vaste regelmaat, het liefst dagelijks.

Updates op cd-rom

Wanneer u een computer opnieuw installeert, ontbreken alle updates die tussen de uitgiftedatum van het pakket en het moment van installeren zijn uitgebracht. Zorg er dus voor dat die updates zijn geïnstalleerd voordat u de pc op een netwerk aansluit!

Gebruik bij de installatie updates die op een cd-rom zijn gebrand, bijvoorbeeld bij iemand die wel al veilig verbinding kan maken. U kunt zo'n cd-rom ook (gratis) bestellen bij Microsoft*. Studenten en medewerkers van de Rijksuniversiteit Groningen kunnen zo'n cd-rom ook afhalen bij de RC Service desk.

Windows XP beschikt over een ingebouwde firewall, die u kunt aanzetten voordat er netwerkverbinding is en die alleen updates doorlaat. Met die optie aan, kunt u uw pc dus wel direct op een netwerk aansluiten.

Een goed wachtwoord

De tweede regel van de SURF-net-campagne benadrukt het verantwoord gebruik van wachtwoorden. Er zijn eigenlijk maar twee manieren waarop uw inloggegevens bij de verkeerde mensen terecht kunnen komen: u hebt uw gegevens zelf aan een ander gegeven of de gegevens zijn door een ander achterhaald.

Beschouw uw wachtwoord als iets puur persoonlijks en laat ze - als u ze opschrijft - niet slingeren!

Cyberboeven wachten natuurlijk niet tot ze een wachtwoord in de schoot geworpen krijgen. Ze maken gebruik van virussen of andere software om wachtwoorden als het ware af te luisteren. Voorkom dit door ervoor te zorgen dat er geen virussen op uw pc komen (zie ook de eerste gouden regel) en

door gebruik te maken van beveiligde verbindingen. Ook met een moeilijk herkenbaar wachtwoord komt u al een heel eind. En natuurlijk is het altijd goed als u uw wachtwoord regelmatig wisselt.

Nog een paar aanvullende tips:

- Kies geen woord uit een woordenboek; hackers kunnen met behulp van software razendsnel alle mogelijke woorden uitproberen.
- Kies een wachtwoord dat voor u gemakkelijk, maar voor anderen moeilijk te onthouden is. Neem bijvoorbeeld een bekende boektitel en gebruik van alle woorden de eerste letter. Een reis om de wereld in 80 dagen wordt dan 'erodwi80d'.
- Gebruik cijfers en vreemde tekens (*\$^/). U kunt ook de letter 'o' vervangen door het cijfer 0.
- Wissel kLeiNe en GrotE letters af.

Back-ups

De derde regel van de campagne geeft het advies om regelmatig back-ups te maken. Er kan van alles misgaan met de computer en niet alleen door virussen en hackpogingen. Ook door technische mankementen kan de harde schijf onbruikbaar worden. Het is daarom belangrijk om regelmatig back-ups te maken van uw bestanden. Dat doet u door een kopie van het bestand op te slaan op een ander medium. U kunt back-ups maken op floppy's, cd-rom's, dvd's, memory sticks of zelfs op andere computers.

Hoe belangrijker een bestand - bijvoorbeeld een scriptie -, des te groter de noodzaak om het op te slaan. De waarde van een bestand dringt vaak pas tot je door als je het kwijt bent.

Tot slot: enkele tips om spam tegen te gaan:

- Wees voorzichtig met het geven van uw e-mailadres; er zijn speciale spiders die websites, forums en nieuwsgroepen aflopen, alle e-mailadressen verzamelen en deze gebruiken voor spam.
- Wees voorzichtig met het doorsturen van mail aan uw hele adresboek; stuur een grapje of informatiebulletin door met de optie 'BCC' (Blind Carbon Copy), dan zijn de e-mailadressen van de ontvangers niet zichtbaar.
- Gebruik voor aanmeldingen op websites niet uw belangrijkste e-mailadres; zorg voor een tweede e-mailadres, bijvoorbeeld hotmail, en gebruik dit voor aanmelding op websites, forums en nieuwsgroepen.
- Reageer nooit op spam; de link *click here to unsubscribe* activeert vaak juist uw e-mailadres.

*

www.microsoft.com/netherlands/security/protect/cd.asp

Links

- www.laatjenietpakken.nl
- www.virusalert.nl
- spam.pagina.nl
- www.spamvrij.nl